

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **A. M.**

státní příslušnost: X

t. č. pobyt: X

proti

žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**
se sídlem Pod Zámkem 922, 691 42 Valtice

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 12. 2021, č. j. KRPB-229925-26/ČJ-2021-060027-SV,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se nepřiznává náhrada nákladu řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zejména délka zajištění žalobce za účelem jeho správního vyhoštění do Súdánu. Žalobce namítá, že zajištění na 90 dnů znemožňuje soudní periodický soudní přezkum jeho zákonnosti. Kromě toho žalovaná neupřesnila časový odhad dílčích kroků realizace správního vyhoštění, od kterých dobu 90 dnů odvinula. Nedostatečně také vyhodnotila existenci reálného předpokladu vyhoštění. Krajský soud proto musel posoudit, zda zajištění žalobce tváří v tvář těmto námitkám ob stojí.

II. Rozhodnutí o zajištění žalobce a související skutkové okolnosti

2. Policejní hlídka kontrolovala žalobce dne 16. 12. 2021 ve vlaku jedoucím z Budapešti do Prahy. Neměl cestovní doklad ani pobytové oprávnění. Žalobce žalované sdělil své jméno, datum narození a státní příslušnost. Lustrací žalovaná zjistila, že žalobce nedisponoval žádným vízem či jiným oprávněním k pobytu. Následného dne s ním zahájila řízení o správním vyhoštění.
3. Den po zahájení řízení o správním vyhoštění žalovaná vydala rozhodnutí č. j. KRPB-229925-26/ČJ-2021-060027-SV („rozhodnutí žalované“), kterým žalobce zajistila na základě § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky („zákon o pobytu cizinců“). Dobu zajištění stanovila na dobu 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. ode dne 16. 12. 2021 do 15. 3. 2022.
4. K možnosti vycestování žalobce do Súdánu si žalovaná opatřila závazné stanovisko Ministerstva vnitra. Ministerstvo jej vydalo dne 17. 12. 2021 a konstatovalo, že vycestování žalobce je možné. Kromě stanoviska žalovaná vycházela z Informace OAMP o bezpečnostní a politické situaci v Súdánu. Konstatovala, že i když Súdán v roce 2021 procházel složitým obdobím, snahou politických stran i armády je vytvořit stabilní a prosperující společnost. Berou přitom ohled i na situaci obyvatel. Podle žalované v zemi původu žalobce neprobíhají žádné vojenské akce, nehrozí mu tam pronásledování. Neexistují proto u něj důvody, pro které by nemohl z ČR vycestovat. V rámci řízení žalobce podle žalované neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, pro níž by mohl čelit skutečnému nebezpečí podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Uvedl pouze obecně, že ze Súdánu odcestoval kvůli politické situaci v zemi, kde každý kmen chce vládnout a není tam bezpečno. Neuvedl však, že by mu hrozilo konkrétní nebezpečí.
5. Dobu zajištění žalovaná stanovila s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Prvních 14 dní pobytu v zařízení bude žalobce v karanténě. Dále je nutné ověřit jeho totožnost za účelem vystavení náhradního cestovního dokladu. To ale může probíhat paralelně s karanténou. Za tímto účelem již sepsali se žalobcem žádost o zjištění totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu. Ta se zašle Ředitelství služby cizinecké policie („ŘSCP“), které vyhotoví dožádání a se všemi potřebnými podklady jej zašle na nejbližší zastupitelský úřad Súdánu. Podle informací Ministerstva zahraničních věcí je zastupitelský úřad Súdánu v ČR aktuálně uzavřený. Proto bude nutné oslovit zastupitelský úřad v jiné zemi EU. Podle sdělení pracovníka ŘSCP si pracovníci zastupitelského úřadu v minulosti vyžádali konzulární návštěvu zajištěného cizince. Poté musí žalovaná vyčkat reakce dožadovaného zastupitelského úřadu. Tato doba se přitom odvíjí od informací poskytnutých cizincem. Při stanovení doby trvání zajištění žalovaná přihlédla i k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů. Je nutné obstarat letenku, nebo vyjednat průvoz cizince přes jiné státy EU a zajistit policejní eskortu. Nezbytná je i komunikace s domovskou zemí o vzetí žalobce zpět. S ohledem na uvedené je doba 90 dnů podle žalované přiměřená. Žalovaná tento svůj odhad konzultovala i s ŘSCP, které jí potvrdilo, že takto stanovená doba je reálná pro vyřízení všech náležitostí nutných k vyhoštění do Súdánu.

III. Žaloba

6. Žalobce zpochybňuje přiměřenost délky zajištění. Ta podle něj vylučuje možnost periodického přezkumu trvání podmínek zajištění, který mu zaručuje čl. 5 odst. 4

Evropské úmluvy o lidských právech („Úmluva“). Připomíná judikaturu, podle které „je na místě, aby správní orgány dobu zajištění stanovovaly tak, aby byla *v nejvýše zhruba měsíčních intervalech zajištěna možnost účinného soudního přezkumu, zda jsou splněny podmínky pro trvání zajištění*. Tím, že doba bude stanovena takto krátce, budou správní orgány rozhodující ve věcech omezení osobní svobody cizince, a případně soudy v rámci soudního přezkumu, přinuceny zhruba v měsíčních intervalech zkoumat splnění podmínek pro trvání zajištění, podobně jako ve vazebních věcech v trestním řízení. (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 97/2012-26, č. 2780/2013 Sb. NSS, srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 7 As 17/2012-36). Žalovaná by proto podle žalobce měla přistoupit k mnohem kratší době zajištění, než je 90 dnů. V případě potřeby může zajištění i opakovaně prodloužit. Žalobci tím však umožní nechat zákonnost jeho zajištění pravidelně přezkoumat soudem. Zajištění na 90 dnů žalobce této možnosti zbavuje.

7. Žalobce dále namítá, že v odůvodnění stanovení doby zajištění chybí časový odhad jednotlivých dílčích kroků, které je nutné učinit za účelem realizace vyhoštění žalobce. Odkazuje v tomto ohledu na rozsudek krajského soudu ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32.
8. Další žalobní bod se týká důvodů znemožňujících vycestování žalobce, které žalovaná podle něj dostatečně nezjišťovala. Žalobce při výsledku jasně vyjádřil obecnou obavu ze situace v Súdánu. Žalovaná ale další dotazy nesměřovala ke zjištění konkrétních okolností ohledně problémů žalobce v zemi původu. Ne každý cizinec si uvědomuje důsledky výsledku a nemusí vědět, jaké informace mají pro žalovanou relevanci a co by měl tvrdit. Protokol o výsledku je přitom jediným individuálním podkladem pro vydání závazného stanoviska k možnosti vycestování. S odkazem na odbornou literaturu žalobce poukazuje na problematičnost systému, ve kterém otázky cizinci klade jiný správní orgán, než je ten, který následně vydává závazné stanovisko. Podle žalobce je potřeba na vedení výsledku v rámci řízení o správním vyhoštění a zajištění klást obdobné požadavky, jaké judikatura klade na vedení pohovoru v azylovém řízení. Žalobce zdůrazňuje také skutečnost, že k vydání závazného stanoviska došlo během několika málo hodin po zadržení žalobce. To nesvědčí o důkladném a individuálním posouzení jeho situace.
9. Závěrem žalobce poukazuje na časový nesoulad mezi dobou zajištění a vydáním rozhodnutí, resp. závazného stanoviska. Žalovaná vydala napadené rozhodnutí dne 17. 12. 2021, dobu zajištění ovšem stanovila zpětně od 16. 12. 2021. A závazné stanovisko bylo vydáno až dne 17. 12. 2021, tedy až poté, co došlo k zajištění žalobce.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

10. Žalovaná uvedla, že jedinou překážkou navrácení žalobce je absence jeho cestovního dokladu. Proto již dne 21. 12. 2021 požádala ŘSCP o zabezpečení náhradního cestovního dokladu a ověření jeho totožnosti. Vyhoštění by se stalo neproveditelným, pouze pokud by súdanské úřady odmítly žalobci vydat náhradní cestovní doklad, případně pokud by přes urgence vůbec nereagovaly. To se doposud nestalo.
11. Až po ukončení celého procesu ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu ŘSCP přistoupí k zajištění náležitostí potřebných k samotnému fyzickému provedení správního vyhoštění žalobce. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že zabezpečení náležitostí k vycestování žalobce zabere čas v řádech týdnů. V této fázi po

žalované nelze požadovat, aby konkrétně uvedla, zda jde o týden či 20 dnů. Jednalo by se o nepřesný odhad, který by pouze formálně naplnil volání žalobce po časové specifikaci jednotlivých úkonů. Samotná realizace vyhoštění ve většině případů probíhá prostřednictvím komerčních letů. Nyní nelze přesně stanovit dostupnost příslušného leteckého spojení z ČR do Súdánu, pokud žalobce zatím ani nemá pas. Žalovaná proto nesouhlasí se žalobcem, že by její rozhodnutí bylo v této části šablonovité. Naopak, jeho situaci dostatečně individuálně zohlednila.

12. Žalovaná nesouhlasí ani s námitkou, že by doba zajištění na 90 dnů vylučovala periodicitu soudního přezkumu. Žalobce má podle § 129a zákona o pobytu cizinců právo žádat o propuštění ze zajištění, i právo podat správní žalobu. O tom ho poučila. Navíc žalovaná podle § 126 zákona o pobytu cizinců z úřední povinnosti pravidelně přezkoumává trvání důvodů zajištění.
13. Otázku důvodů znemožňujících vycestování žalobce žalovaná pečlivě posoudila. Žalobce se dotázala na vše, co je podstatné pro rozhodnutí a dala mu dostatečný prostor vyjádřit se. Na základě obsahu jeho odpovědí dospěla k závěru, že mu v zemi původu nehrozí vážná újma ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.
14. Počátek doby zajištění žalobce žalovaná stanovila od okamžiku prvotního omezení jeho svobody, jak uvádí i výrok rozhodnutí. Přesně tak to stanovuje § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle kterého se doba zajištění počítá od okamžiku omezení svobody.

V. Posouzení věci krajským soudem

15. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).
16. O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez nařízení ústního jednání. Žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal jednání jako nezbytné.
17. Žaloba *není důvodná*.

a. K zásahu do práva žalobce na periodický soudní přezkum zajištění nedošlo

18. Žalobce na úvod namítá, že délka zajištění na 90 dnů brání periodickému soudnímu přezkumu jeho zákonnosti. Krajský soud se podobně postavenou námitkou zabýval ve svém rozsudku ze dne 3. 1. 2022, č. j. 41 A 33/2021-21. Analýzou judikatury Evropského soudu pro lidská práva dospěl k závěru, že štrasburský soud v zásadě akceptuje, pokud periodický přezkum zajištění cizince za účelem jeho vyhoštění probíhá v intervalech *od dvou do čtyř měsíců* (viz rozsudky ze dne 2. 10. 2012 ve věci *Abdulkhakov proti Rusku*, stížnost č. 14743/11, § 214, ze dne 5. 6. 2012 ve věci *Solijev proti Rusku*, č. 62400/10, § 57-62, či ze dne 5. 6. 2012 ve věci *Khodzhamberdiyev proti Rusku*, stížnost č. 64809/10, § 108-114; z nedávné doby to štrasburský soud zopakoval např. v rozsudku ze dne 2. 4. 2019 ve věci *Aboya Boa Jean proti Maltě*, stížnost č. 62676/16, § 77).
19. Proto neobstojí argument žalobce podložený judikaturou Nejvyššího správního soudu, že by periodický přezkum měl probíhat v měsíčních intervalech (viz bod 26 rozsudku krajského soudu ze dne 3. 1. 2022, č. j. 41 A 33/2021-21, ve kterém krajský soud vysvětluje, že citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu nestojí na přesných východiscích). Evropský soud pro lidská práva ve skutečnosti vždy zdůrazňuje, že nemůže stanovit maximální limit pro dobu mezi intervaly periodického přezkumu, který by se měl

automaticky uplatňovat u jednotlivých kategorií osob zbavených svobody podle čl. 5 odst. 1 Úmluvy. *Soulad doby mezi intervaly periodického přezkumu s čl. 5 odst. 4 Úmluvy je naopak vždy třeba posuzovat ve světle okolností každého jednotlivého případu.* Roli hraje, zda se objevily nějaké nové relevantní faktory v intervalu mezi pravidelnými přezkumy, a zda je bez zbytečného odkladu posoudil soud, který je příslušný rozhodnout, zda se zbavení osobní svobody stalo „protiprávním“ ve smyslu čl. 5 odst. 1 Úmluvy s ohledem na tyto nové faktory (viz výše citovaný rozsudek *Abdulkhakov proti Rusku*, § 215).

20. Stanovení doby zajištění na 90 dnů proto *samo o sobě* není překážkou jeho periodického soudního přezkumu. A není tomu tak ani v individuálních okolnostech případu žalobce. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí o zajištění *v poslední den lhůty*. Díky tomu nyní krajský soud přezkoumává zákonnost zajištění žalobce po šesti týdnech od momentu omezení jeho svobody. Jakmile rozsudek krajského soudu nabude právní moci, bude mít žalobce po uplynutí 30 dnů možnost postupovat podle § 129a zákona o pobytu cizinců a požádat o propuštění ještě před uplynutím doby 90 dnů od jeho prvotního zajištění. V případě neúspěchu této žádosti, může proti rozhodnutí o nepropuštění podat žalobu. Případně může vyčkat, zda žalovaná jeho zajištění prodlouží novým rozhodnutím, proti kterému se pak opět bude moci bránit žalobou. V závislosti a tom, jak rychle tuto žalobu podá, bude jeho zajištění podléhat opětovnému soudnímu přezkumu po dalších zhruba sedmi až deseti týdnech od nynějšího přezkumu. *Tyto intervaly přitom požadavkům kladeným na periodicitu soudního přezkumu Evropským soudem pro lidská práva dostatečně vyhovují.*

b. Žalovaná dostatečně zdůvodnila stanovenou délku zajištění žalobce

21. Podstatou druhé žalobní námitky je otázka náležitého zdůvodnění a přiměřenosti délky zajištění stanovené na 90 dní. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců má totiž žalovaná povinnost v rozhodnutí o zajištění stanovit dobu trvání zajištění *s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění*. Krajský soud předesílá, že se k týmž otázkám (v kontextu doby zajištění stanovené na 120 dnů) v poslední době opakovaně vyjádřil (srov. rozsudky ze dne 8. 11. 2021, č. j. 41 A 28/2021-22, a ze dne 8. 12. 2021, č. j. 41 A 32/2021-20, ze dne 10. 11. 2021, č. j. 22 A 68/2021-23, ze dne 12. 11. 2021, č. j. 32 A 34/2021-25, ze dne 18. 11. 2021, č. j. 33 A 39/2021-21, ze dne 14. 12. 2021, č. j. 32 A 38/2021-18). Na to vše musel krajský soud navázat i v této věci. A na rozdíl od rozhodnutí žalované přezkoumávaných v případech zakončených všemi právě vyjmenovanými rozsudky již nynější rozhodnutí žalované tváří v tvář požadavkům zákona a použitelné judikatury ob stojí.
22. Jak krajský soud žalované již opakovaně připomněl, návod na to, jak by mělo vypadat odůvodnění vedlejšího výroku o stanovení doby trvání zajištění, poskytuje např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79. Podle něj je nutné uvést „jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán *kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů* (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky *přísně individuálně*, nikoliv paušálním odhadem.“ Soud pak musí mít možnost přezkoumat, zda stanovení konkrétní doby trvání omezení svobody odpovídá

individuálním okolnostem případu a zda nebylo svévolné. Současně platí, že *čím delší je stanovená délka zajištění, tím intenzivnější je omezení základního práva na osobní svobodu a tím pečlivější musí být i zdůvodnění doby zajištění.*

23. Na druhou stranu je třeba jasně uvést, že judikatura pro účely přezkoumatelnosti stanovení doby zajištění bezpodmínečně nepožaduje, aby odůvodnění rozhodnutí úplně v každém případě obsahovalo časový odhad jednotlivých dílčích fází vyhošťovacího procesu. Krajský soud opakovaně ve výše citovaných rozsudcích zdůraznil, že *požadavek na specifikaci budoucích kroků, které mají vést k dosažení účelu zajištění, jakož i jejich časové vymezení ve vztahu k době trvání zajištění, nelze vykládat tak že by absence časového odhadu provedení každého ze specifikovaných úkonů žalované při stanovení délky zajištění automaticky vedla k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů.* Vždy je třeba přihlížet ke specifickým okolnostem každého jednotlivého případu.
24. Proto *nemusí být vadou, pokud žalovaná v rozhodnutí o zajištění přizná, že objektivní časový odhad jednotlivých úkonů učinit nedokáže. V takovém případě je ovšem namíste z opatrnosti zvolit kratší dobu zajištění.* Tím totiž žalovaná umožní žalobci realizovat soudní přezkum v kratších intervalech. A také soudu umožní ověřit, zda žalovaná během této doby v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě, a bez zbytečných průtahů, či zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48, bod 24).
25. Je pravdou, že z výše citované judikatury krajského soudu není jasné, jaká by tedy měla být tato z opatrnosti stanovená kratší doba zajištění. Nedávno zrušená rozhodnutí o zajištění stanovovala dobu jeho trvání na 120 dnů. Požadavky na odůvodnění stanovené doby zajištění jsou v takovém případě celkově přísnější.
26. Rozhodnutí žalované stanovuje dobu trvání zajištění žalobce na 90 dnů. Žalovaná v něm uvádí, jaké úkony je třeba vykonat za účelem realizace vyhoštění žalobce. Neuvádí ovšem ani přibližný časový odhad jejich trvání. Otázkou tak je, zda za daných skutkových okolností lze tuto dobu i přes chybějící odhad trvání jednotlivých úkonů, považovat za přiměřenou a za odpovídající výše vymezeným požadavkům, a zda žalovaná její stanovení odůvodnila dostatečně individuálně.
27. V tomto případě je odůvodnění stanovené doby zajištění o něco podrobnější, než ve výše uvedených věcech, ve kterých mělo zajištění trvat 120 dnů a odůvodnění této doby se v jednotlivých případech s výjimkou označení země původu cizinců prakticky slovo od slova shodovalo. Nyní žalovaná výslovně zmiňuje například skutečnost, že zastupitelský úřad Súdánu v ČR je momentálně uzavřený, což znamená, že totožnost žalobce je třeba ověřit ve spolupráci se zastupitelským úřadem v jiné zemi EU, nebo to, že v minulosti si pracovníci zastupitelského úřadu vyžádali konzulární návštěvu zajištěného cizince. Krajský soud uznává, že tyto skutečnosti mohou činit proces navrácení časově náročnějším. Jsou proto dostatečným důvodem pro nutnost stanovení doby zajištění v polovině zákonem umožněné maximální doby. Zároveň je i krajskému soudu z jeho činnosti známo, že Súdán nepatří v českém kontextu mezi běžné destinace pro vyhoštění cizince. Lze proto předpokládat, že žalovaná objektivně nemohla dostatečně přesně odhadnout, jak dlouho může trvat vystavení náhradního cestovního dokladu žalobci spolu s vyřízením dalších přepravních dokumentů.
28. Lhůtu zajištění v délce 90 dnů považuje krajský soud za právě popsanych okolností případu žalobce za přiměřenou a dostatečně zdůvodněnou. Byť musí současně zdůraznit, že

je to hraniční. Důležitou roli oproti jiným obdobným věcem opravdu hrála cílově země (a výše popsané problémy s ní související), se kterou žalovaná nemá takovou vyhošťovací zkušenost jako s jinými zeměmi, u kterých již ze své praxe určitě dokáže odhadnout, kolik si vyžádají jednotlivé nutné kroky procesu vyhoštění. V tom se tato věc odlišuje např. od věci řešené krajským soudem tentýž týden rozsudkem ze dne 31. 1. 2022, č. j. 33 A 5/2022-27, kde šlo o zajištění za účelem vyhoštění do Iráku, který bývá ve vyhošťovací praxi žalované mnohem běžnější. Za jiných skutkových okolností – jako např. v rozsudku krajského soudu pod č. j. 33 A 5/2022-27 – by tedy zajištění v délce 90 dnů při současné absenci bližšího časového odhadu jednotlivých úkonu nemuselo obstat. Proto si krajský soud znovu dovoluje apelovat na žalovanou, aby *zajišťovala cizince na kratší dobu*, kterou pak podle vývoje přípravy vyhoštění bude případně prodlužovat.

c. Žalovaná řádně posoudila reálný předpoklad vyhoštění žalobce

29. Krajský soud nesouhlasí s žalobcem, že by žalovaná nedostatečně posoudila existenci reálného předpokladu pro vyhoštění v kontextu důvodů znemožňujících vycestování žalobce.
30. Existence reálného předpokladu vyhoštění je jednou z podmínek zákonnosti zajištění. Reálný předpoklad chybí, pokud v případě cizince existují důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Podle odst. 1 tohoto ustanovení vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že by mu po návratu do státu, jehož je státním občanem, hrozilo skutečné nebezpečí. V souladu s odst. 2 se za skutečné nebezpečí považuje navrácení v rozporu s čl. 3 Úmluvy.
31. Otázkou existence důvodů znemožňujících vycestování se žalovaná musí zabývat hlavně v řízení o správním vyhoštění cizince. Za tímto účelem má povinnost si vyžádat závazné stanovisko Ministerstva vnitra. Judikatura ovšem dovodila, že žalovaná má povinnost zabývat se možnými překážkami správního vyhoštění i v řízení o zajištění cizince, pokud jsou jí tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo pokud před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. Pokud bude již před vydáním rozhodnutí o zajištění zřejmé, že by zde mohly být důvody znemožňující vycestování, má žalovaná povinnost si před zajištěním cizince vyžádat stanovisko Ministerstva vnitra (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150). Závazné stanovisko musí obsahovat náležité odůvodnění a musí reagovat na konkrétní tvrzení cizince v daném řízení. Pokud Ministerstvo vnitra formuluje stanovisko obecněji, je povinností žalované o to pečlivěji odůvodnit, proč nepovažuje případné obavy cizince z návratu do vlasti za relevantní (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2020, č. j. 5 Azs 211/2019-41, bod 17).
32. V tomto případě žalovaná měla před vydáním rozhodnutí o zajištění žalobce k dispozici závazné stanovisko, podle kterého je vycestování žalobce možné. Toto stanovisko zároveň dostatečně reaguje na tvrzení žalobce, který se do Súdánu odmítá vrátit kvůli tamní politické situaci. I žalovaná se v odůvodnění svého rozhodnutí politickou situací v Súdánu zabývá a náležitě zdůvodňuje, proč tato situace nepředstavuje důvod znemožňující vycestování žalobce do země původu. Toto hodnocení žalobce ve své žalobě věcně nezpochybňuje.
33. V obecné rovině sice lze dát žalobci za pravdu za pravdu, že pokud cizinec v rámci výsledku v řízení o správním vyhoštění bude tvrdit skutečnosti, které by mohly být

relevantní z pohledu § 179 zákona o pobytu cizinců, je namístě, aby žalovaná tomuto cizinci položila doplňující dotazy, aby byl náležitě zjištěn skutkový stav pro vydání závazného stanoviska. V tomto případě však žalovaná tuto povinnost neměla. Žalobce totiž v rámci výslechu kromě obecné obavy z bezpečnosti v zemi původu žádnou konkrétní obavu nepředestřel. S žalobcem pak nelze souhlasit, že by k tomu neměl dostatek příležitostí. Žalovaná se žalobce dotázala, zda mu ve vycestování do země původu brání nějaká překážka. Tento dotaz pak konkretizovala a žalobci přiblížila, že jím má na mysli to, zda mu hrozí pronásledování, mučení, trest smrti nebo nelidské zacházení. Na to žalobce pouze stručně odpověděl, že zpět do Súdánu nechce, protože tam není bezpečno. Ani náznakem neuvedl, že by mu tam hrozilo jakékoliv konkrétní nebezpečí. Nic navíc ostatně neuvádí ani v žalobě, kde také měl možnost soud přesvědčit, že u něj existuje důvod znemožňující vycestování. Tuto možnost nevyužil. Nemůže proto nyní úspěšně namítat, že žalovaná nedostatečně posoudila reálný předpoklad jeho vyhoštění.

34. Pokud jde o námitku časového nesouladu začátku doby zajištění, i zde dává krajský soud za pravdu žalované. V souladu s § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a *počítá se od okamžiku omezení osobní svobody*. K omezení osobní svobody žalobce došlo v den, kdy jej kontrolovala policejní hlídka, tj. 16. 12. 2021. Žalovaná proto postupovala v souladu se zákonem, když počátek 90 denní doby zajištění odvinula právě od tohoto data.

VII. Závěr a náklady řízení

35. Krajský soud žalobu pro nedůvodnost zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele*. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 3. února 2022

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
E. D.